

Beperk emissie van gewasbeschermingsmiddelen tijdens de bolontsmetting

Bolontsmetting is belangrijk voor een schone en gezonde start van de bloembollenteelt, maar vraagt wel maatregelen om emissie van gewasbeschermingsmiddelen te beperken. Immers, het nalekken uit kisten na het ontsmetten is één van de grootste emissierisico's bij de teelt van bloembollen.

Bolontsmetting gebeurt meestal in een dompelbad met uitdruipvleugels of onder een automatische kistendouche met opvangbak onder de ontsmettingsinstallatie.

Het lekken van ontsmettingsvloeistof naar de bodem, oppervlaktewater en riool moet voorkomen worden.

Er is risico op verontreiniging van bodem, oppervlaktewater en het riool met ontsmettingsvloeistof:

- Vanuit de dompelbak
- Vanaf de uitdruipvloer
- Vanuit de put of goot
- Vanaf de vloeistofdichte vloer via de banden van de heftruck naar andere delen van het erf
- Tijdens bewaring van het fust bij neerslag
- Tijdens het tijdelijk opslaan van de ontsmette bollen
- Tijdens het vervoer van onvoldoende uitgelekt fust en bollen



Ontsmetinstallatie met ventilatoren om de hoeveelheid aanhangende vloeistof snel te verminderen.

Tijdens het ontsmetten

Ontsmet de bollen onder een **overkapping** om inregenen te voorkómen. Plaats ook het fust en de ontsmette bollen onder deze overkapping. Zo voorkom je dat met vervuild regenwater het oppervlaktewater of de bodem verontreinigd wordt.

- Zorg voor voldoende **opvangcapaciteit** van de ontsmettingsvloeistof. Dit is mogelijk door:
 - Het dompelbad op een vloeistofdichte vloer te plaatsen, met rondom goten die de vloeistof opvangen en naar een put afvoeren
 - Het dompelbad in een vloeistofdichte opvangbak te plaatsen

In beide gevallen moet de opvang dezelfde inhoud hebben als de ontsmettingsinstallatie **plus 10% extra**

Vloeistofdichte vloer

Een nieuwe vloeistofdichte vloer moet om als zodanig erkend te worden voldoen aan de **NRB-norm** (Nederlandse Richtlijn Bodembescherming).

De vloeistofdichte vloer en opvangput moeten periodiek **gekeurd** worden door een daartoe bevoegd persoon.

Het **afschoot** moet minstens 10 mm per meter zijn in de richting van de goot/muur.

- Houd het dompelbad schoon. Dit is nodig voor een goede werking van de middelen en voor langdurig gebruik. Het helpt om de bollen van te voren goed te schonen

- Stem de keuze van gewasbeschermingsmiddelen af op de te verwachten ziekten en houd je aan de aanbevolen concentratie
- Fustloos ontsmetten vermindert het risico op emissie

Na het ontsmetten

- Zorg dat de bollen met zo min mogelijk **aanhangwater** het transport ingaan. Dit kan door:
 - De bollen na het ontsmetten minimaal 12 uur te laten uitlekken.
 - Afblaasventilatoren te plaatsen boven de uitdruipvleugels. Hiermee kan de uitlektijd enigszins verkort worden, echter bij voorkeur combineren met minimaal 12 uur uitlekken
 - De kisten licht te 'schokken' boven de lekbakken of uitdruipvleugels
- Spoel de kisten na het ontsmetten af op de ontsmettingsplaats. Gebruik hiervoor een kistenreiniger
- Laad de kisten op de ontsmettingsplaats of tenminste op een plek waar eventueel lekwater naar een opvang zonder overloop gaat. Zo voorkom je dat ontsmettingsvloeistof op het erf terecht komt en van daaruit in de sloot
- Laat de kisten uitdruipen in een schuine stand, zodat de ontsmettingsvloeistof beter van de planken van de pallet afloopt. Bij geschuimde kisten moet al het schuim verdwenen zijn
- Let op dat middelen niet met de heftruck verplaatst worden naar het erf

Nog enkele tips

- Overweeg om de bollen te douchen of te schuimen in plaats van te dompelen. Dit geeft minder restant ontsmettingsvloeistof
- Maak van tevoren een plan voor de volgorde van het ontsmetten van verschillende gewassen. Door een slimme volgorde is het bad meerdere malen te gebruiken
- Maak het bad zoveel mogelijk op. Beperk het restant op het eind door dan minder kisten tegelijk te dompelen en zo mogelijk de laatste kisten te douchen door een doucheplaat bovenop de bollen te leggen
- Tijdens het planten worden ontsmette bollen of lege kisten waarin ontsmet is, tijdelijk op het perceel gezet. Om te voorkomen dat water met ontsmettingsvloeistof uitlekt of afregent naar de sloot, moeten de kisten minimaal 5 meter vanaf de insteek van het talud van de sloot afblijven
- Afvalwater na reiniging van cellen, fust, ventilatoren etc. dat restanten van gewasbeschermingsmiddelen kan bevatten mag niet in de sloot of riool terechtkomen. Dit geldt ook voor inweekwater uit de bollenopslag



Het ontsmetten van bloembollen

Foto's: PPO / DLV Plant.

Dit is een uitgave van de Koninklijke Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur (KAVB) en het Landelijk Milieuoeverleg Bloembollen (LMB). De KAVB werkt samen met verschillende overheden en andere partijen in het LMB aan een duurzame bloembollensector. In het LMB zijn onder meer ook het Milieuplatform Bloembollensector, de Unie van Waterschappen, de provincies Noord- en Zuid-Holland en de rijksoverheid vertegenwoordigd. Deze folder is mede samengesteld door Wageningen UR. Uw sector investeert in deze activiteit via het Productschap Tuinbouw.

Wet- en regelgeving zijn aan verandering onderhevig. Raadpleeg infomil.nl en/of bevoegd gezag voor de exacte en actuele regelgeving. De samenstellers van dit product aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook, die het gevolg is van handelingen of beslissingen gebaseerd op informatie in deze publicatie. Juli 2014